

Józef Mączka

Sztandar polski

Niepodległość i Pamięć 18/3-4 (35-36), 78

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i wybitne zdolności publicystyczne ciągnęły go także do pracy dziennikarskiej. Jako korespondent parlamentarny „Kuriera Lwowskiego” wysłany został przez Bolesława Wysłoucha, redaktora tegoż pisma, do Wiednia, gdzie w latach 1907-1909 obserwował działalność parlamentu austriackiego – Rady Państwa, a w szczególności Koła Polskiego oraz klubu posłów ludowych. Po powrocie do Lwowa objął redakcję polityczną pisma, którego też był w tym czasie naczelnym publicystą.

W 1908 r. na kongresie PSL, nie godząc się z ówczesną linią polityczną Jana Stapińskiego, który zawarł ugodę z namiestnikiem Galicji Michałem Bobrzyńskim i konserwatystami krakowskimi, razem z Wysłouchem przeszedł do opozycji. Z ramienia tzw. frondy lwowskiej współorganizował PSL-Zjednoczenie Niezawisłych Ludowców, powstałe na zjeździe opozycjonistów w Tarnowie 11 lutego 1912 r. Początkowo pełnił funkcję sekretarza, a następnie wiceprezesa Rady Ludowej tego ugrupowania. Założył także własne pismo – „Gazetę Ludową”. Nowe ugrupowanie co prawda nie wyszło poza zasięg lokalny i nie odegrało większego znaczenia, jednak „Kurier Lwowski” i „Gazeta Ludowa” stały się forum dla przeciwników polityki Stapińskiego.

W roku 1911 i 1913 kandydował w wyborach do austriackiej Rady Państwa i galicyjskiego Sejmu Krajowego, w obu jednakże wypadkach bez powodzenia.

Jan Dąbski i jego grupa nawiązali kontakt z ruchem niepodległościowym. Od 1911 roku działał w Polskich Drużynach Strzeleckich. Współpracował też z Zarzewiem. W latach 1912-1913 był członkiem Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych.

Po rozłamie w PSL, dokonany na kongresie w Rzeszowie 13 grudnia 1913 r., grupa PSL-ZNL Dąbskiego i Wysłoucha włączyła się do Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast”, w którym Dąbski otrzymał funkcję sekretarza Naczelnej Rady Ludowej. Był on jednym z najlepszych mówców ludowych i dzięki swym talentom organizatorskim i krasomówczym zyskiwał coraz większą popularność wśród mas chłopskich¹.

Po wybuchu wojny w 1914 r. Dąbski wraz z Władysławem Długoszem i Wincentym Witosem weszli, w charakterze reprezentantów Polskiego Stronnictwa Ludowego, do Centralnego Komitetu Narodowego, a po jego scaleniu z Komisją Tymczasową Skonfederowanych Stronnictw